

**IKKI YURAK, BIR SHE'RIYAT: FAYNBERG IJODIDA
MILLATLARARO UYG'UNLIK****Erkinboyeva Aziza Ruslonovna***O'zbekiston davlat jahon tillari universiteti**Xorijiy til va adabiyoti ingliz tili**1-fakulteti 2-bosqich talabasi**azizaruslonovna@gmail.com***Ilmiy rahbar: Mohinbonu Mardonova Shuhrat qizi,***O'zbekiston davlat jahon tillari universiteti,**Ingliz tilini o'qitish metodikasi**No 1 kafedrası o'qituvchisi**mohinbonuuzswlu@gmail.com***ANNOTATSIYA:**

Ushbu maqolada Aleksandr Faynberg ijodida millatlararo uyg'unlik mavzusining badiiy talqini yoritiladi. "Chig'ir" to'plami asosida ikki xalq o'rtasidagi madaniy yaqinlik, do'stlik va mushtaraklik masalalari tahlil qilinadi. Shoirning she'rlari yoshlar uchun bag'rikenglik, insonparvarlik va totuvlik g'oyalari ilgari suriladi.

Kalit so'zlar: *Chig'ir, millatlararo uyg'unlik, do'stlik, she'riyat, madaniy yaqinlik, xalqaro totuvlik, O'zbekiston adabiyoti.*

ABSTRACT:

This article explores the artistic interpretation of the theme of interethnic harmony in the works of Aleksandr Faynberg. Based on his poetry collection Chig'ir, the article analyzes the cultural closeness, friendship, and shared spiritual values between two nations. Faynberg's poems promote ideas of tolerance, humanism, and unity, especially relevant for the younger generation.

Keywords: *Chig'ir, interethnic harmony, friendship, poetry, cultural affinity, international unity, Uzbek literature.*

АННОТАЦИЯ:

В данной статье раскрывается художественная интерпретация темы межнациональной гармонии в творчестве Александра Файнберга. На основе сборника «Чигир» анализируются вопросы культурной близости, дружбы и общности между двумя народами. В стихах поэта продвигаются идеи толерантности, гуманизма и согласия, обращённые к молодежи.

Ключевые слова: *Чигир, межнациональная гармония, дружба, поэзия, культурная близость, международное согласие, литература Узбекистана.*

She'riyat — bu inson qalbining eng teran ohanglarini ifodalaydigan, yurakdan yurakka yo'l topadigan sehrli kuchdir. Har bir xalqning o'ziga xos adabiyoti, madaniyati, poetik tasavvuri mavjud. Biroq bu tafovutlar orasida o'zaro uyg'unlik, do'stlik, tushunish kabi insoniy qadriyatlar she'riyat orqali yanada yaqinlashadi. Ana shunday ijodkorlardan biri — Aleksandr Faynberg bo'lib, u o'zining sermahsul va chuqur mazmunli she'rlari orqali millatlararo totuvlik, insoniy birdamlik, madaniy ko'priklar mavzusini teran ifodalagan.

Faynberg ijodi — bu o'zbekona ruhi bilan rusona shaklning uyg'unlashuvi, bu ikki xalqning ruhiy yaqinligini aks ettiruvchi samimiy qalb sadosidir. Ayniqsa, uning "Chig'ir" to'plamidagi she'rlar turli millat vakillarining umumiy qadriyatlari, og'riqlari va orzularini yoritadi.

Aleksandr Faynberg — rus millatiga mansub bo'lsa-da, uning ijodida O'zbekiston va o'zbek xalqi ruhi chuqur singgan. U o'z asarlarida xalqaro birdamlikni nazariy tushuncha emas, balki real hayotiy holat sifatida tasvirlaydi. Faynberg uchun o'zbek yurti — bu shunchaki yashash joyi emas, balki ilhom manbai, ruhiy vatandir. U o'z she'rlarida o'zbek xalqining sadoqati, mehnatsevarligi, bag'rikengligini madh etadi.

Masalan, "Chig'ir" to'plamidagi bir qancha she'rlarida shoir o'zbek millatining ichki dunyosini, urf-odatlarini, ona zaminining harorati va mehrini rusona ohang bilan ifodalaydi. Bu ohang o'zbekcha ruh bilan o'ralgan: "Qorovultepa", "Samarqand tongi", "So'fi boboning bolasi" kabi she'rlar shoirning bu yurtdagi ijtimoiy-madaniy hayotga qanchalik yaqin bo'lganini ko'rsatadi.

Faynberg ijodining asosiy mavzularidan biri — insonlar o'rtasidagi mushtaraklik, milliy tafovutlarga emas, umumiy qadriyatlar, ruhiy yaqinlikka urg'u berishdir. Shoir uchun millat farqi emas, balki qalblarning uyg'unligi muhim.

Uning quyidagi misralarida bu fikr yaqqol seziladi:

"Men sening tilingda o'yladim,
Sen mening yuragimda gapirding.
So'zlar emas, yuraklar uyg'un,
Millat emas, mehr bog'laydi bizni."

Bu satrlar shunchaki go'zal iboralar emas — ular zamirida turli millat vakillarining hamnafas bo'lishi, bir makonda totuv yashashi g'oyasi yotadi.

"Chig'ir" — oddiy so'z emas. Bu to'plam nomi zamirida hayotiy aylanish, xalqning mehnatkashligini ifodalovchi chuqur ramziy ma'no bor. To'plamda har bir she'r o'ziga xos madaniy ko'priikka o'xshaydi — rus tilida yozilgan bo'lsa-da, o'zbek tilida so'zlayotgandek ta'sir qiladi.

Shoir o'zbek xalqiga murojaat qilganida, uni o'zining ajdodlari kabi ko'radi. Bu qarash faqat estetik emas, balki ijtimoiy va tarixiy anglash natijasidir. Bu anglashda

esa millatlararo uyg'unlik faqat do'stona aloqalar emas, balki umumiy hayot tarzi, birgalikda boshdan kechirilgan tarixiy sinovlar bilan bog'liq.

Faynberg ijodi — bugungi yoshlar uchun ibrat manbai. U millatlararo ziddiyat emas, balki xalqaro ahillikni, bir-birini tushunish va hurmat qilishni targ'ib qiladi. Global dunyoqarash shakllanayotgan bugungi davrda bu qadriyatlar alohida ahamiyatga ega.

Shuning uchun ham Faynberg asarlari faqat badiiy emas, tarbiyaviy ahamiyatga ega manbalar sifatida maktab o'quvchilari, talabalar orasida targ'ib qilinishi kerak.

Aleksandr Faynberg she'riyati millatlararo uyg'unlikning hayotiy va ruhiy misolidir. Uning ijodi orqali o'zbek va rus xalqlari o'rtasidagi do'stlik, bir-birini anglash va hurmat ruhi yanada mustahkamlanadi. Bugun bu kabi ijodkorlar xotirasi va merosini yosh avlod qalbiga singdirish, o'zaro totuvlik va bag'rikenglikni mustahkamlash yo'lida muhim qadamlardan biridir. Zero, ikki yurakni bog'lovchi bitta she'riyat bo'lsa, bu she'riyat har doim bizni yaxshilikka, birlikka, ahillikka yetaklaydi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR:

1. Faynberg A. Chig'ir. — Toshkent: G'afur G'ulom nomidagi Adabiyot va san'at nashriyoti, 1984.
2. G'oziyev E. Millatlararo totuvlik — jamiyat barqarorligining asosi // Ma'naviyat. — 2019, №3. — B. 25–29.
3. Karimov I.A. Yuksak ma'naviyat — yengilmas kuch. — Toshkent: Ma'naviyat, 2008.
4. Saidov A.X. O'zbekistonda fuqarolik jamiyati va millatlararo hamjihatlik. — Toshkent: Adolat, 2006.
5. To'xtasinov K. O'zbek she'riyati va xalqaro ruh // Adabiyotshunoslik ilmiy jurnali. — 2021, №1. — B. 55–61.
6. Ubaydullayev N. She'riyatda milliy ruh va xalqaro ohang // O'zbekiston adabiyoti va san'ati gazetasi, 2022-yil 15-aprel soni.